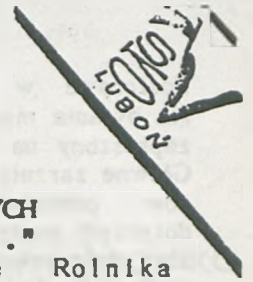

BIULETYN 1

INFORMATOR SAMORZĄDOWEGO KOMITETU OBYWATELSKIEGO W LUBONIU

POWSTANIE SKO W LUBONIU

Dnia 7.07.1989r. Komitet Obywatelski "Solidarność" w Luboniu, który prowadził akcje wyborczą, na rzecz kandydatów na posłów i senatorów "Solidarność", przekształcił się w Samorządowy Komitet Obywatelski. Komitet za cel swojego działania stawia odbudowę autentycznego samorządu lokalnego oraz przygotowanie wolnych, demokratycznych wyborów do rad narodowych w naszym mieście. SKO podjął działania mające na celu poprawę życia mieszkańców Lubonia jak np. ratowanie środowiska naturalnego, ochrona zdrowia mieszkańców, komunikacja w Luboniu i inne. Wybrany został tymczasowy zarząd. Tymczasowym przewodniczącym jest Krzysztof Moliński, ul. Powstańców Wielkopolskich 2a. Adres Komitetu: Luboń ul. Powstańców Wielkopolskich 2a.

*****

KTO ODPOWIADA ZA ŚRODOWISKO

Zakłady Ziemiaczane zanieczyszczają środowisko głównie poprzez odpady poprodukcyjne, a ziemia ze szczątkami ziemniaków jest dodatkowo źródłem nieprzyjemnego zapachu jako efektu rozkładu białka. Czy sprawa ta była rzetelnie badana? Czy ktoś kontroluje stopień zanieczyszczenia środowiska przez Zakład? Problemami tymi zajął się Komitet Obywatelski w Luboniu. Wysłał on w lipcu br., pisma do Sanepidu Wojewodzkiego, Ośrodka Badań i Kontroli Środowiska, oraz Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska. Dwie ostatnie instancje, tłumacząc się brakiem kompetencji, - odpowiedzialność za zbadanie sygnalizowanych problemów zrzuciły na pozostałą. SANEPID przeprowadził w Luboniu inspekcję, która jak podał w piśmie do SKO z dn. 7.IX br., nie stwierdziła "obecności składowisk poprodukcyjnych", choć wszyscy mieszkańcy Lubonia wiedzą, że takich śmierdzących i zatrujących środowisko składowisk jest u nas wiele. SANEPID jednocześnie odpowiedział, że nie została opracowana obiektywna metoda pomiaru uciążliwości zapachowej i dopuszczalnego jej stężenia. Czy SANEPID chce w ten sposób - po prostu - zbyć problem ochrony środowiska?

*****

"PIĘTNASTU UMARZYCH NA JEDNEJ ULICY..."

17.XI.1989r. w Klubie Rolnika w Lasku odbyło się spotkanie zorganizowane przez Samorządowy Komitet Obywatelski. Pierwszą część spotkania miała temat "Sprawy ekologii w obradach Okrągłego Stołu". Referat wygłosił doc.dr hab. Stępczak - doradca strony solidarnościowej w czasie obrad Okrągłego Stołu. Zwrócił on uwagę na podstawowe problemy ekologiczne Polski: zatrucie środowiska dwutlenkiem siarki i tlenkami azotu. Wskazał na podstawowe kierunki zmiany: oczyszczenie powietrza, potem wody, dalej prawidłowa gospodarka leśna: wielkość obszarów zalesionych powinna wynosić w Polsce 30% (a obejmuje tylko 8% obszaru kraju, obszary chronione np. Parki Narodowe itp., winny zajmować 1-2% obszaru kraju (unas tylko 0,4%), należy utworzyć sieć zielonych połączeń. Innym ważnym problemem - mówił docent - jest właściwa gospodarka surowcami i energią. Tu podał kilka przykładów, oto niektóre: huty żelaza "zjadają" 28% energii a dają dochodu narodowego 4%, zaś rolnictwo daje dochodu 30%, a otrzymuje tylko 6% materiałów energetycznych - za tonę węgla otrzymujemy 44 dolary, a za żywego zająca 60 - 80 dolarów. Podstawowe znaczenie, dla uzdrowienia energetycznego kraju, ma zaprzestanie budowy elektrowni atomowej w Żarnowcu. Budowana jest w/g przestartowanej technologii (radzieckiej), która przyczyniła się do emisji dużej ilości gazów radioaktywnych w czasie eksploatacji elektrowni (podobne elektrownie w krajach socjalistycznych emitują 15-40% gazów radioaktywnych, w krajach zachodnich tylko 0,1%). Oprócz tych zmian - mówił Stępczak - konieczna jest zmiana sposobu myślenia Polaków. Myślenie technokratyczne należy zastąpić myśleniem ekologicznym: nie jest ważne jakie odszkodowanie płaci zakład za zanieczyszczenie środowiska, lecz to, by tego środowiska nie tracił. Co nam dadzą pieniądze jeśli będziemy krócej żyć. Druga część spotkania miała temat: Zanieczyszczenie środowiska przez Poznańskie Zakłady

Fosforowe w pytaniach i odpowiedziach. Na pytania mieszkańców Lubonia odpowiadał zaproszony na spotkanie dyrektor Zakładów. Główne zarzuty wysuwane przez mieszkańców przeciwko Zakładom Fosforowym dotyczyły nastp. problemów: zakłady emitują zbyt dużo szkodliwych substancji, powodujących dużą śmiertelność wśród mieszkańców Lubonia, głównie na raka górnych dróg oddechowych(jedna z pań podała, że przy ulicy na której mieszka, zmarło z tego powodu kilkanaście osób), emitowane przez Zakład gazy powodują wypalanie warzyw w ogródkach, poważną groźbę dla środowiska (głównie Warty) i ludzi stanowią zbiorniki ługu pokrystalicznego stojące w pobliżu Zakładów. Dyrektor Zakładów bronił się, wskazując na to co zakład zrobił i ma zamiar zrobić w celu zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do środowiska. Kilkakrotnie w dyskusji padała propozycja powołania niezależnego laboratorium, badającego w obiektywny sposób poziom emisji zanieczyszczeń i ich szkodliwości przez Zakłady Fosforowe.

*****

OTWORZYLI ZAKŁAD NIE POMYŚLELI O ŚRODOWISKU

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, przed otwarciem, zakład powinien mieć zrobiony "operat", czyli dokumentację z zakresu ochrony środowiska. Na podstawie tej dokumentacji, oceniając zagrożenie środowiska, wydaje się zezwolenie na rozpoczęcie działalności zakładu. Zakład Doskonalenia Zawodowego otwarto bez "operatu". Dopiero w lipcu, w odpowiedzi na interwencje Samorządowego Komitetu Obywatelskiego, Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zlecił zakładowi wykonanie wspomnianej dokumentacji. Jak widać Zakład Doskonalenia Zawodowego otwarto - o środowisku nie pomyślał nikt.

A co ze zdrowiem mieszkańców ? Zakład emituje szkodliwe substancje związane z procesem regeneracji akumulatorów, a jest położony bardzo blisko budynków mieszkalnych ?

*****

AUTOBUS 121 - ZNÓW DO DWORCA

Autobus 121 znów kursuje po dawnej swej trasie z Lasku do Dworca Głównego w Poznaniu, mimo zapowiedzi likwidacji tej linii w związku z reorganizacją sieci autobusowej na terenie Poznania. Stało się tak dzięki staraniom Samorządowego Komitetu Obywatelskiego w Luboniu.

*****

DODATKOWA FLUORYZACJA NASZYCH DZIECI - JAK DŁUGO JESZCZE?

Zakłady Fosforowe w Luboniu wydzielają szkodliwe dla zdrowia związki fluoru. We wsi Czapury norma stężenia fluoru przekroczone jest nawet 30-krotnie. Tymczasem w szkołach w Luboniu przeprowadza się od lat fluoryzację dzieci. Jak dowiedzieliśmy się Wydział Zdrowia Poznani - Wilda, któremu podlega służba zdrowia szkół lubońskich i od decyzji którego zależy czy nasze dzieci będą fluoryzowane, nie może zaprzestać fluoryzacji gdyż nie ma wystarczających danych o jej szkodliwości. Zlecił (dopiero!) badania odpowiedniej instytucji, choć sprawa ciągnie się od lat. Wiemy, że fluoryzacja powoduje szkody na zdrowiu dzieci. Może więc sprawę w swoje ręce wezmą rodzice dzieci uczących się w naszych szkołach.

*****

SPOTKANIE KOMISJI KULTURY, EDUKACJI I SPRAW SOCJALNYCH SKO

24.XI.1989r., odbyło się pierwsze posiedzenie Komisji Kultury, Edukacji i Spraw Socjalnych, Samorządowego Komitetu Obywatelskiego w Luboniu. Spotkaniu przewodniczył pełnomocnik SKO d/s kultury Janusz Lenkiewicz (Lubon ul. Żabikowska 62E/25). Na spotkaniu omówiono program działania komisji. Oto główne jego punkty:

1. Przygotowanie programu wyborczego
2. Znalezienie kandydatów na radnych
3. Podjęcie już teraz działań zmierzających do załatwienia szczególnie pilnych spraw dotyczących kultury, oświaty i spraw socjalnych Lubonia. Następne spotkanie dotyczyć będzie problemów instytucji kulturalnych w Luboniu. SKO zaprosił na nie kierowników i instruktorów instytucji kulturalnych m. Lubonia, jak również wszystkich zainteresowanych problemem mieszkańców. Spotkanie odbędzie się 6 grudnia (środa) o godzinie 18 w Bibliotece Miejskiej ul. Żabikowska 42.

*****

KIEDY BĘDZIE OTWARTA NOWA SZKOŁA?

Na wrześniowej sesji MRN dowiedzieliśmy się, że Szkoła Podstawowa nr 3 otwarta będzie najwcześniej w przyszłym roku.

*****

Redaguje Zespół.

CZEKAMY NA LISTY CZYTELNIKÓW!

Adres redakcji: Lubon *TRUKTIZK Rozgłoski*
ul. Żabikowska 62E/25

PRZEGLĄD LUBOŃSKI

AD 1990

№ 1

W
LUBOŃ

REPRODUKCYJA

"Wolność od strachu jest tą wolnością której żądam dla ciebie kraju ojczysty" - R.Tagore

W TYM SZCZEGÓLNYM 1990 R.
ŻYCZYMY SOBIE I WAM DRODZY
CZYTELNIŹY: ODWAGI, NADZIEI, WIARY,
MIŁOŚCI BOŻYCH I CIERPLIWOŚCI

SAMORZĄDOWY KOMITET OBYWATELSKI

Oddajemy do rąk Państwa pierwszy numer "Przeglądu Lubońskiego, który był poprzedzony Biuletynem. Ambicją Samorządowego Komitetu Obywatelskiego jest to, by "Przegląd Luboński" był pismem mieszkańców Lubonia, pewnym forum, na którego łamach mogą wypowiadać się wszyscy. Zdając sobie sprawę z zupełnego braku lokalnej informacji w 21 tysięcznym mieście jakim jest Luboń, podejmujemy się tego trudnego zadania. Jednocześnie mamy nadzieję, że zmobilizujemy Państwa do czynnego tworzenia naszego "Przeglądu". Dlatego apelujemy do wszystkich interesujących się pracą dziennikarską, do tych, którzy posiadają ciekawe informacje i materiały, znają ciekawych ludzi, skontaktujcie się z nami!

W imieniu redakcji
Piotr Paweł Ruskowski

CZY ZMIENIA SIĘ NAZWY ULIC W LUBONIU?

Samorządowy Komitet Obywatelski wraz z Towarzystwem Miłośników m.Lubonia, proponuje zmienić nazwy następujących ulic: Armii Czerwonej, Buczka, J.Dąbrowskiego, Dzierżyńskiego, Faustmana, Fornalskiej, Hibnera, Kasprzaka, Kosińskiego, J.Krasińskiego, Kurowskiego, Lemańskiego, Marchlewskiego, Mazurka, Migali, Nowotki, Okrzei, Panka, Pańkowskiego, Rutkowskiego, Sawickiej, Skóry, Stalingradzkiej, Świerczewskiego, Walki Młodych, Waryńskiego i 22 lipca.

Osoby zamieszkujące przy tych ulicach a także wszystkich zainteresowanych prosimy o zgłaszanie propozycji nowych nazw do 31 stycznia br., telefonicznie pod nr 130-423 (tel.redakcji), i 33-46-15 (wieczorem) lub zgłaszać osobiście do Kol.Janusza Lemkiewicza zam.Luboń ul.Zabikowska 62E/25, lub do Kol.Krzysztofa Molińskiego zam.Luboń

DOTYCHCZAS ZA NAS MYŚLAŁO KC
PZPR
TERAZ DECYDOWAĆ MOŻEMY SAMI

powiedział na spotkaniu zorganizowanym przez Samorządowy Komitet Obywatelski 14.XII.1989r., senator woj.poznańskiego, członek OKP, prof. Ryszard Ganowicz.

Spotkanie odbyło się w szkole nr 1 w Luboniu a jego przewodnią myślą było funkcjonowanie samorządu terytorialnego w nowej polskiej rzeczywistości. Senator podkreślił, że "samorząd - to pewna forma zarządzania danym terytorium, za które odpowiedzialność bierze ludność tam zamieszkująca". Ludzie mieszkający w danym mieście, osiedlu czy województwie najlepiej wiedzą co trzeba zrobić, żeby żyło się lepiej.

To właśnie samorząd wytwarza więź ludzi z terenem, z miejscem zamieszkania, wytwarza poczucie małej ojczyzny. Dlatego też samorząd ma spowodować pobudzenie inicjatywy współmieszkańców, uświadomić wszystkim, że to ja - mieszkaniec tego miasta będę jego gospodarzem, będę gospodarzem we własnym domu, przy czym do pomocy mam współgospodarzy - sąsiadów. Samorząd muszą tworzyć samobitnie mieszkańcy danego miasta. Od ich pomysłów, zaangażowania i inicjatywy będzie zależeć co się zmieni w Luboniu, kto będzie reprezentował interesy mieszkańców we władzach miejskich. Zdaniem pana senatora sami mieszkańcy działający właśnie w Samorządowym Komitecie Obywatelskim muszą pilnować swoich spraw w Luboniu, sygnalizować nieprawidłowości, niegospodarność, kontrolować działalność władz. To właśnie mieszkańcy miasta są faktycznymi właścicielami, czy współwłaścicielami: ulic, szkół, obiektów sportowych, przedsiębiorstw komunalnych itp. Gdy miasto będzie jako realny organizm miejski również samym mieszkańcom będzie się lepiej i wygodnie żyć. Łatwiej i skuteczniej robić zakupy, leczyć się, wychowywać dzieci, hodować zdrowsze warzywa, oddychać zdrowym powietrzem...

Nawiazując do aktualnej sytuacji w kraju senator powiedział: "ludzie powinni spojrzeć na całość zmian, nie przez pryzmat swojego miejsca pracy, zakładu, lecz przez istotę, zmiany sposobu zarządzania w całej Polsce. Oczywiście będzie to trudne, ale powinno to przynieść oczekiwany przez wszystkich efekt ekonomiczny."

Parafia św. Jana Bosko

- przymierzamy się do zakończenia prac budowlanych w Domu Parafialnym. Jest propozycja by po adaptacji przeznaczyć w nim miejsce na nowe sale katechetyczne oraz dużą, salę o uniwersalnym przeznaczeniu,

- na pomoc dla Rumunii zebrano 396tys.-700zł.

Parafia św. Maksymiliana Kolbego

- z inicjatywy młodzieży w drugie święto Bożego Narodzenia została przeprowadzona akcja "z potrzeby serca" dla Rumunii. Młodzież zebrała 860tys.zł i 15\$. Kwotę tę wpłacono do Wielkopolskiego Banku Kredytowego na konto "Pomoc dla Rumunii"

Parafia św. Barbary

-31.XII.1989r., z inicjatywy SKO zebrano 287tys.zł na pomoc dla Rumunii.

NIESPODZIANKA

Między tradycyjnym "Mikołajem" a hojnym "Gwiazdorem" zjawił się jeszcze jeden ofiarodawca. Tym razem wprost z holenderskiej miejscowości Stelfendam. Szkoła Podstawowa nr 3 została zaskoczona prezentami. Szczelnie zapakowane, duże, białe kartony kryły w sobie niespodzianki dla uczniów.

Ofiarodawcom pozostaje tylko złożyć gorące podziękowania. Może nasze dzieci też kogoś kiedyś w ten sposób uciesza? Okazji nie brakuje.

HR

NAUCZYCIELE O ZMIANACH W OSWIACIE

Nauczyciele w lubońskich szkołach dyskutują nad projektem poszerzenia kompetencji komitetów rodzicielskich i rad pedagogicznych. Ustawowo zagwarantowana została możliwość oddziaływania rodziców na szkołę. Szykują się też inne zmiany (jak np. wpływ na zmianę dyrektora).

ZAKŁAD PRZED ZAMKNIĘCIEM

Od lat wiemy, że Wielkopolskie Przedsiębiorstwo Przemysłu Ziemniaczanego w Luboniu zatruwa środowisko. Już od kilku lat zakład warunkowo prowadzi produkcję. Obecnie, wg opinii dyrektora Woj. Urzędu Ochrony Środowiska przedstawionej na ostatniej Sesji MRN w Luboniu, zakład może być w każdej chwili zamknięty. Czy pracownicy zakładu zdają sobie z tego sprawę i są informowani o tej sytuacji? Jakie działania podejmuje dyrekcja? Uruchamia nową produkcję bez oglądania się na ochronę środowiska (gorzelnia). A może znów liczy, że po znajomości, jakoś się to załatwi.

PASIKOWSKI I NOWOTKO NIE BĘDĄ PATRONOWAC NASZYM SZKOŁOM

Marceli Nowotko i Roman Pasikowski działacze Polskiej Partii Robotniczej (partii utworzonej w Polsce na polecenie Stalina) nie będą wzorami wychowawczymi dla naszych dzieci. Stało się tak decyzją Rad Pedagogicznych Szkoły Podstawowej nr 1 i nr 2. Zgłosiły one wnioski o zmianę patronów obu szkół.

"Wolność od strachu, jest tą wolnością, której żądam dla ciebie kraju ojczysty

Wolność od obelgi jaką jest przebywanie w świetle lalek, gdzie wszelki ruch poczyną się od bezmózgich nitek, gdzie figurki czekają cierpliwie i posłusznie na lalkarza, który wprawi je w chwilowe naśladownictwo życia..." R.Tagore

Ubiegłoroczne wybory zmieniły władze w kraju, ale czy zmieniły mentalność tysięcy zastraszonych rodaków dla których hasło "nie wychylać się" było przez czterdzieści lat wewnętrznym nakazem?

Czas to odwrócić!

Dajmy sobie szansę

Postawmy na samych siebie

Rozwijajmy własną przedsiębiorczość i osobowość

W każdym z nas tkwi ukryta perła - talent, zdolności w najróżniejszych dziedzinach.

Czas na otwarcie muszli.

Rok 1990 będzie rokiem szczególnym. Ustawa o samorządzie lokalnym i nowe wybory dadzą każdemu z nas szansę decydować o sprawach Lubonia - naszej "małej ojczyzny".

Ale tylko ci, którzy kierując się w życiu codziennym etyką, chrześcijańską, nie lękają

się odpowiedzialności za swoje słowa i czyny, mogą przeciwstawić się schematycznemu myśleniu urzędników a tym samym rządzić mądrze i godnie.

Czy jesteś jednym z nich?

"Wolność od strachu jest tą wolnością, której życzymy wszystkim mieszkańcom naszego miasta

w imieniu redakcji
Jolanta Kot

"Przegląd Luboński" - miesięcznik wydawany staraniem Samorządowego Komitetu Obywatelskiego

Adres red. Luboń, ul. Zabikowska 62E/25

tel 130-423

Nr. zamknięto 6.01.1990r. ~ CENA 100ZŁ ~